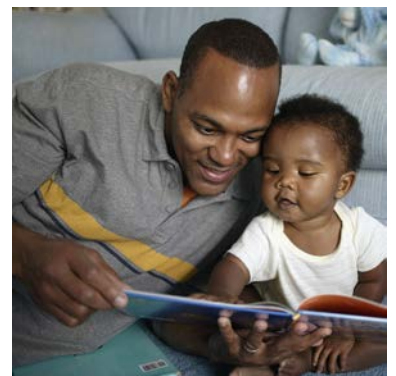

Kieli ja vuorovaikutus: Kymmenen vinkkiä

10

Kymmenen keinoa auttaa lapsen kommunikointia kotona

- 1** Valmistele lapselle rauhallinen ja hiljainen ympäristö ja suojele häntä kovilta ja elektronisilta ääniltä. Altista lapsi mahdollisimman vähän television äänille ja taustahälylle, jotta ympäristö pysyy rauhallisena. Pyri siihen, että ihmisääni on hänen kaikkein useimmin kuulemansa ääni.
- 2** Juttele lapsen kanssa. Kun lapsi ääntelee, vastaa hänelle aivan kuin hän puhuisi. Ääntely muuttuu aikanaan jokelteluksi, lapsen ensimmäiseksi yrityksiksi kommunikoida kielellisesti. Juttele vauvalle pitkin päivää ja kannusta hoitajia ja vieraita tekemään samoin.
- 3** Lue tarinoita ja runoja sekä laula lapselle. Lapsilla, joille luetaan säännöllisesti, on suurempi sanavarasto ja he kehittyvät taitavammiksi lukijoiksi. Lue lapselle heti syntymästä lähtien. Vauva nauttii saman kirjan lukemisesta yhä uudelleen ja uudelleen. Lue oikeaa elämää kuvaavia kirjoja, joissa on yksinkertaisia piirroksia arkisista esineistä, puuhista ja tapahtumista. Laula lempilaulujasi.
- 4** Puhu selkeästi ja suoraan lapselle. Kuvaile hänelle vaihe vaiheelta, mitä hänelle kulloinkin tapahtuu. Lapselle puhuminen ja lukeminen on tärkeää, mutta yhtä tärkeää on myös huomata hänen yrityksensä puhua ja ilmaista ne vastaanotetuiksi joko koskettamalla tai hymyllä tai toistamalla kuulemasi.
- 5** Älä lässytä lapselle tai puhu hänelle "vauvakieltä". Hänen täytyy kuulla oikeita sanoja, joita aikuiset käyttävät keskusteluissaan. Ole vauvalle puhuessasi selkeä ja looginen. Hän oppii koko ajan paljon sanoja. Hän yhdistelee esineitä sanoihin ja siksi hänen on kuultava katsomansa tai koskemansa esineen nimi.
- 6** Muista vastata lapsen yrityksiin kommunikoida. Tällainen reagointi auttaa häntä etenemään nopeammin eleistä sanoihin. Hän huomaa, että ponnistelu johtaa tuloksiin. Kun kuuntelet lasta ja vastaat hänelle, viestit, että hänen sanansa ovat tärkeitä. Näin rakennat välillenne suhdetta, joka innostaa häntä puhumaan.
- 7** Käytä täsmällistä sanastoa, älä pelkästään yleissanastoa vaan myös erikoissanastoa, kuten 'valkosipulipuristin' tai 'suihkuverho'. Kerro lapselle kaikkiin kotinne huoneisiin liittyvien asioiden nimiä: keittiösanoja, kylpyhuonesanoja, jne.
- 8** Älä toista lapsen mahdollista virheellistä lausumistapaa tai vitsaile siitä perheen kesken. Jos lapsi sanoo 'pasgetti', vastaa hänelle käyttäen sanan oikeaa asua: "Meillä on tänään ruoaksi spagettia." Toistamalla lauseen käyttäen oikeaa sanaa ja jatkamalla keskustelua autat häntä pikkuhiljaa omaksumaan oikean sanan ja sen käytön.
- 9** Kertokaa vuorotellen tarinoita. Kertokaa tarinoita aidosta elämästä, ei pelkästään kirjoista. Lapsesta on mukava kuunnella iltasaduksi kertomusta, jossa kerrataan yksityiskohtaisesti päivän tapahtumia. "Sinä heräsit, puit yllesi vihreät housut ja dinosauruspaidan, harjasit hampaasi ja..."
- 10** Muista kuunnella lasta. Kuuntele lasta kärsivällisesti, vaikkot joskus ehkä ymmärrä, mitä hän yrittää sanoa. Älä keskeytä tai tarjoa sanoja. Anna hänelle aikaa puhua loppuun. Kiinnostuksesi kannustaa häntä jatkamaan kommunikointia.

<http://aidtolife.org/fi/>